

Dirección Xeral de Formación Profesional
Rede de Escolas de Arte e Superiores de Deseño de Galicia

Modelo MD85PR002

Programación da disciplina

Nome do centro: EASD MESTRE MATEO

Titulación: ESTUDOS SUPERIORES DE PRODUTO

Materia: LINGUAXES E TECNICAS DE REPRESENTACION E COMUNICACION

Disciplina: TECNICAS DE COR APLICADAS O DESEÑO DE PRODUTO

Curso: SEGUNDO

Carácter: OPTATIVA

Tipo: T.P.

Docente: JUAN CARLOS VILLAVERDE TRONCOSO

Ano académico: 2023-24

1	Identificación e contextualización.....	3
2	Organización dos contidos.....	3
3	Avaliación.....	5
	3.1 Criterios de avaliación.....	5
	3.2 Procedimentos.....	7
	3.3 Instrumentos de avaliación.....	8
	Sistemas extraordinarios de avaliación e cualificación.....	11
4	Metodoloxía, recursos e actividades complementarias.....	12

Identificación e contextualización

Idiomas	Castelán/galego
Departamento	Deseño de produto
Profesor/a	Juan Carlos Villaverde Troncoso
Correo electrónico	juanvillatron@edu.xunta.es
Web	
Créditos ECTS	Distribución horaria dos créditos ECTS: 6
	Horas totais: 150
	Horas de clase semanais: 2
	Horas de clase no curso: 72
	Horas de traballo non presencial: 78
	Horas titorías: 8
Horario	Horario de clase semanal: 2
	Horario de titorías:
Descritores	

2 Organización dos contidos

1. Introducción a cor.
2. Armonías cromáticas.
3. Círculo cromático.
4. Valor de tono.
5. Escalas de valor de tono.
6. Saturación.
7. A cor na expresión e representación dos deseños.
8. Técnicas instrumentais de aplicación da cor.
9. Métodos de investigación e experimentación propios da materia.
10. A psicocioloxía da cor.

Obxectivos

1. Comprender os principios da cor, teorías básicas da armonía e da interacción da color e das súas aplicacións en relación coa luz e os pigmentos.

2. Desenrolar a capacidade de percepción do entorno e dos produtos.
3. Aplicación práctica da cor sobre os proxectos de deseño de produtos.
4. Desenrolar a capacidade de aprendizaxe autónomo e de autoavaliación.

BT	Bloque temático/contidos	Actividades	Temporalización	Calendario
		Proba de avaliación inicial	2 horas	3ª semana de setembro.
1	A cor e a súa definición	Exposición maxistral. Introducción a cor. Percepción, métrica, dimensións, cor, luz. Cor luz, mezclas aditivas, cor pigmento mezclas sustrativas. Tipos de pigmentos. Modelos históricos.	4 horas	4ª semana de setembro a 1ª outubro.
2	A percepción da cor	Contraste simultáneo e contraste sucesivo. Valor, tono e saturación. Catro exercicios nos que se apliquen os principios de armonía, contraste, gama monocromática e esquema tonal.	12 horas	2ª semana de outubro a 3ª semana de novembro.
3	Técnicas instrumentais de aplicación da cor.	Realización de tres gamas de cores aplicando as tres cores primarias máis branco en acrílico sobre papel.	20 horas	4ª semana de novembro a 2ª febreiro.
4	A cor e o status social	Dous exercicios nos que se amose unha imaxe dun produto a elixir polo alumno: Un que reflexe un status social elevado e outro que o faga dun máis humilde en técnica húmida sobre papel.	10 horas	3ª semana de febreiro a 2ª marzo.
5	A cor: Tradición e modernidade	Dous exercicios de dous ambientes: Un que reflexe un ambiente clásico ou antigo e unha gama de cor asociada o mesmo e outro exercicio que amose un ambiente moderno ou vangardista e os tipos de cores que poderían irlle a composición.	12 horas	3ª semana de marzo a 3ª semana de abril.
6	Espazo da cor: Espazos dixitais e impresión dixital	Un exercicio nos que se experimente coa colorimetría dixital e os usos das paletas de cor comerciais nos que un produto este imbuido dunha atmósfera de cor estacional.	6 horas	4ª semana de abril a 1ª de maio.

3 Avaliación

3.1 Criterios de avaliación

A avaliación das ensinanzas artísticas superiores é de carácter presencial e continuo, polo que o proceso de avaliación continua implica a asistencia regular as clases e realizar as probas teóricas ou prácticas que forman parte do currículo dos estudos nas datas sinaladas durante o curso.

O alumnado dispón de dous convocatorias por ano académico: unha ordinaria e outra extraordinaria.

O alumnado que asistindo regularmente non consiga superar a disciplina (5) terá a posibilidade de superala mediante a realización dunha proba final ou de segunda oportunidade no mes de maio-xuño.

A sistematización do seguimento debe basearse en aspectos e técnicas non so intuitivas senón tamén obxetivas e fiables como sexa posible. Os criterios de avaliación establecen o tipo e grado de aprendizaxe que se espera alcancen os alumnos respecto as capacidades indicadas anteriormente nas respectivas competencias da disciplina e a especialidade.

A avaliación se realizará ó longo de todo o proceso formativo do alumnado polo que terá carácter continuo. Por este motivo será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas.

O número de faltas que implica a perda de avaliación continua será do 30% respecto da súa duración total, con independencia de que sexan o non xustificadas e terá que intentar aprobar na proba final ordinaria de maio-xuño e

A sistematización do seguimento debe basearse en aspectos e técnicas non so

intuitivas senón tamén obxetivas e fiables como sexa posible. Os criterios de avaliación establecen o tipo e grado de aprendizaxe que se espera alcancen os alumnos respecto as capacidades indicadas anteriormente nas respectivas competencias da disciplina e a especialidade.

A avaliación se realizará ó longo de todo o proceso formativo do alumnado polo que terá carácter continuo. Por este motivo será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas.

O número de faltas que implica a perda de avaliación continua será do 30% respecto da súa duración total, con independencia de que sexan o non xustificadas e terá que intentar aprobar na proba final ordinaria de maio-xuño e A sistematización do seguimento debe basearse en aspectos e técnicas non so intuitivas senón tamén obxetivas e fiables como sexa posible. Os criterios de avaliación establecen o tipo e grado de aprendizaxe que se espera alcancen os alumnos respecto as capacidades indicadas anteriormente nas respectivas competencias da disciplina e a especialidade.

A avaliación se realizará ó longo de todo o proceso formativo do alumnado polo que terá carácter continuo. Por este motivo será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas.

O número de faltas que implica a perda de avaliación continua será do 30% respecto da súa duración total, con independencia de que sexan o non xustificadas e terá que intentar aprobar na proba final ordinaria de maio-xuño e de non superala poderá acudir á convocatoria extraordinaria de xuño.

O profesor poderá non permitir a realización de determinadas actividades prácticas a aquel alumno que perdera o dereito de avaliación continua, sempre que poda implicar algún tipo de riscos para sí mesmos, para o resto do grupo ou as instalacións.

O alumnado que non se presentase as probas teóricas ou prácticas ó longo do curso, ou non entregase as probas prácticas nunha porcentaxe superior ó 70% do solicitado, salvo causa xustificada documentalmente, non poderá presentarse á proba final da avaliación ordinaria.

Os criterios de avaliación que se valorarán para que o alumno supere a materia serán:

Identificar as cores primarias, secundarias, terciarias e complementarias

Aplicar dun modo práctico gradacións dunha mesma cor

Identificar as gradacións dunha mesma cor nos suxeitos, nas pinturas, en certos aspectos da natureza, etc...

Identificar os usos artísticos e culturais da cor

Posuir a seguridade suficiente na selección e emprego en función dos resultados que pretenden obter, das cores

Valorar a optimización dos medios e materiais que se usen

Adquirir a capacidade visual de representación realista de obxetos.

Dominar o vocabulario específico no campo da cor.

Desenrolar as capacidades creativas aplicadas ó deseño de produtos.

Procedemento

A calificación de cada avaliación será a suma de:

Un 65% pola parte práctica.

Un 20% pola parte teórica.

Un 10% polo traballo diario na aula.

Un 5% pola actitude e participación.

Os alumnos que superen as avaliacións parciais, aprobarán coa media resultante. De non ser así acudirán á avaliación final ordinaria, na cuál deberán

realizar probas tanto prácticas coma teóricas seleccionadas dentro das realizadas en cada avaliación.

Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

A avaliación será de carácter presencial e continuo, polo que o proceso de avaliación continua implica a asistencia regular ás clases e a realizar probas teóricas u prácticas que forman parte do currículo dos estudos nas datas sinaladas durante o curso.

A sistematización do seguimento debe basearse en aspectos e técnicas non so intuitivas senón tamén obxetivas e fiables como sexa posible. Os criterios de avaliación establecen o tipo e grado de aprendizaxe que se espera alcancen os alumnos respecto as capacidades indicadas anteriormente nas respectivas competencias da disciplina e a especialidade.

A avaliación se realizará ó longo de todo o proceso formativo do alumnado polo que terá carácter continuo. Por este motivo será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas.

O número de faltas que implica a perda de avaliación continua será do 30% respecto da súa duración total, con independencia de que sexan o non xustificadas e terá que intentar aprobar na proba final ordinaria de maio-xuño e de non superala poderá acudir á convocatoria extraordinaria de xuño.

O profesor poderá non permitir a realización de determinadas actividades prácticas a aquel alumno que perdera o dereito de avaliación continua, sempre que poda implicar algún tipo de riscos para sí mesmos, para o resto do grupo ou as instalacións.

Os criterios de avaliación establecen o tipo e grado de aprendizaxe que se espera alcancen os alumnos respecto ás capacidades indicadas anteriormente nas respectivas competencias da materia e a especialidade.

Os criterios que se establecerán serán:

- a) Comprensión de conceptos.
- b) O grado de aportación persoal e de investigación desenvolados no traballo.
- c) Sensibilidade artística.
- d) Capacidade creativa.
- e) Solucións técnicas de representación gráfica.
- f) Presentación correcta do traballo.

Que se concretan en:

1. O seguimento, a receptividade e a actitude do alumno respecto á materia.
2. A capacidade para utilizar o debuxo con fluidez como ferramenta fundamental do proceso proxetual.
3. A capacidade gráfica e creativa demostrada no traballo de investigación persoal, tanto mediante unha linguaxe científica e obxetiva coma mediante unha linguaxe expresiva.
4. O dominio demostrado das representacións espacial, compositiva e cromática.
5. O interese pola experimentación conceptual, espacial, cromática ou técnica, tanto para a resolución de problemas como para a investigación creativa.
6. A calidade estética das solucións propostas.
7. Nivel de desenvolto perceptivo e cognoscitivo da nosa cultura visual.
8. Capacidade mostrada polo alumno de superar prexuízos e conceptos erróneos que lle impidan prantexar adecuadamente a análise e a expresión gráfica.
9. Elección correcta de soportes, técnicas, materiais e instrumentos para a optimización das producións gráficas.
10. Participación na clase a partir de razoamentos argumentados, diferenciando a opinión persoal do xuízo crítico.

3.2 Sistemas extraordinarios de avaliación e cualificación

O sistema extraordinario de avaliación continua para o alumnado con perda de avaliación continua implica realizar todas as probas teórico- prácticas, xa que coa perda de avaliación continua o alumnado perde únicamente o seu dereito a ser avaliado dentro da avaliación ordinaria continua e segue tendo a obriga de asistir ás clases e de realizar as actividades nas datas sinaladas nas programacións, tendo ademáis que realizar unha proba extraordinaria para ser avaliado.

Debido ó carácter práctico e presencial, os traballos a entregar en no sistema extraordinario de avaliación con perda de avaliación continua, terán que ser realizados baixo a supervisión do docente nas horas de tutoría establecidas nos días marcados para estas probas e entregados na data indicada, non sendo válido aquel traballo que non cumpra este requisito.

A falta de asistencia o primeiro día de realización das probas finais, salvo causa xustificada documentalmente, implica o abandono das mesmas.

Os baremos de avaliación na proba práctica extraordinaria serán os seguintes:

- Proba práctica: 70%- 100%
- Proba teórica: 0%- 30%

O alumnado que asistindo regularmente non consiga no proceso de avaliación continua una nota suficiente para superala materia(5), terá a posibilidade de superala mediante a realización dunha proba final ou de segunda oportunidade no mes de xuño, na que será necesario presentar, ademáis, a totalidade dos traballos realizados ó longo do curso.

O alumnado que non se presentase ás probas teóricas ou prácticas ó longo do curso, ou non entregase as probas prácticas nunha porcentaxe superior ó 70% do solicitado, salvo causa xustificada documentalmente, non poderá presentarse á

3.3 Criterios e pautas para o alumnado con necesidades educativas especiais

A programación de Técnicas de cor aplicadas ó deseño de produto deberá ter en conta as diferencias existentes en el alumnado en lo referente a las capacidades y aprendizaxes previos.

A partires da heteroxeneidade do alumnado, tratarase de planificar o conxunto de actuacións posibles que permitan dar resposta as súas particularidades. Isto supón levar a cabo unha reflexión neste senso acerca dos contidos, as estratexias didácticas e a avaliación.

Tamén é un feito que os alumnos diferéncianse progresivamente no que se refire a súa capacidade para aprender e a programación de Debuxo Artístico deberá ter en conta as diferenzas existentes no alumnado no referente as capacidades e aprendizaxes previos.

A diversidade debe xestionarse cambiando os materiais didácticos E adaptando os elementos das programacións, procedimentos, ferramentas de avaliación cando sexa necesario.

Estimular a curiosidade e ofrecer unha atención individualizada serán as estratexias máis importantes para ofrecer unha resposta educativa tanto a aqueles alumnos que progresan dun xeito máis lento como a aqueles que o fan dun xeito máis rápido. Con esa finalidade se establecerán as adaptacións curriculares actuando os distintos elementos da programación:

a. Temporalización: Adaptación do currículo modificando o tempo previsto para alcanzar determinados obxetivos, sendo istos comúns a tódolos alumnos.

b. Priorización dalgún elemento curricular: Consiste en dar prioridade a un tipo de contidos que posibilitarán aprendizaxes posteriores en detrimento doutros contidos complementarios.

4 Metodoloxía, recursos e actividades complementarias

Metodoloxía

A metodoloxía a seguir será constructivista, intentando que o alumno descubra por sí mesmo a utilidade dos temas tratados, partindo dos seus coñecementos previos e das súas experiencias. Será flexible e aberta como parte dun aprendizaxe activo e creativo. O profesor aportará os contidos relacionados con cada unha das actividades didácticas programadas, organizando e coordinando as actividades para que o alumno descubra a través da experimentación. Para élo :

- * Fundamentaranse os coñecementos na práctica.
- * As actividades plantexaranse con claridade, establecendo previamente as liñas de avaliación das mesmas.
- * Ditas actividades vincularanse ó medio e o entorno cotián do alumno.
- * Fomentaranse aquelas actividades que favorezan o pensamento diverxente.
- * Incentivarase a participación dos alumnos na exposición das cuestións prantexadas.

Desenrolo de actividades:

A) De diagnóstico inicial:

O profesor verificará mediante diversos procedimentos: preguntas abertas, exercicios, cuestionarios, coloquio, etc. O nivel medio de

coñecimentos do grupo de alumnos na materia a tratar e realizará os axustes oportunos no programa.

B) Actividades presenciais expositivo- explicativas:

O profesor dedicará un tempo á presentación organizada dos contidos da mesma. Realizará exposicións para explicar conceptos e aclarar dúbidas. Comprobará a comprensión, mediante recursos didácticos variados. Organizará o traballo autónomo dos estudantes, dando pautas xerais en cuanto a conceptos, procedementos, recomendacións bibliográficas, suxerencias na búsqueda de información, etc.

C) Práctica experimental:

Una vez proporcionados os contidos conceptuais e haber reflexionado acerca dos procedimentais, o alumno iniciará a actividade práctica. “Aprendendo facendo” é un principio ineludible para o aprendizaxe desta asignatura. Mentras isto ocorre, terá lugar un seguimento por parte do profesor que supervisará o traballo e establecerá un trato individualizado con cada alumno para resolver posibles dúbidas ou problemas.

D) Actividades de reforzo e ampliación:

O deseño de actividades, tanto para alumnos que non asimilaren os obxetivos propostos como para os que lo fixeran con creces, resulta indispensable para evitar a desmotivación.

E) Aplicacións, análise de exercicios e outros exemplos.

Como cerre do modelo didáctico estúdanse aplicacións do concepto estudado en diferentes obras creativas. Con estas consideracións ábrese o tema hacia o estudo e disfrute das manifestacións artísticas.

Obxetivos didácticos:

- Coñecer as propiedades físicas da cor
- Coñecer os pigmentos naturais e artificiais

- Identificar os aglutinantes e disolventes.
- Experimentar co seu uso.

Se procurará que o alumnado comprenda a cor e realice unha mostra variada coa que apoiar o uso das técnicas de cor.

Os traballos realizaranse sobre formas simples do mesmo tamaño (formatos cadrados ou rectangulares) e subdivisións verticais.

Bibliografía.

Textos básicos:

ALBERS, J. La interacción del color. TORNQUIST, J. Color y luz, teoría y práctica ;. Editorial Gustavo Gili, 2008.

ARNHEIM, R. Arte y percepción visual. Alianza Forma. Madrid, 1992.

LAMBERT , S. El dibujo. Técnica y utilidad, Una introducción a la percepción del dibujo. Ediciones Hermann Blume. Madrid, 1985.

MAIER, M. Procesos elementales de proyectación y configuración.

Curso básico de la Escuela de Artes Aplicadas de Basilea. Tomo I.

Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 1982.

WONG, W. Principios del diseño en color. Ed. G. G .1995.

Textos recomendados para diseño de produto:

IZQUIERDO ASENSI, Geometría Descriptiva. Ed Dossat. Madrid

JONES, CH. Métodos de diseño. Ed. GG, 1982

KATZ, D. Psicología de la forma. Madrid, 1945.

MALDONADO, T. Vanguardia y racionalidad. G. Gili, Barcelona, 1977

MULLER- BROKMANN, Sistemas de retículas. Ed G. Pili. Barcelona, 1982.

MUNARI, B. Cómo nacen los objetos. Ed. GG, 1982

MUNARI, B. Diseño y comunicación visual. Ed. GG, 1982

MUNARI, B. Diseño y comunicación. Ed. Gustavo Gili, SA

PANOFSKY, E. La perspectiva como forma simbólica. Ed. Tusquets

WONG, W. Fundamentos del diseño bi y tridimensional. Ed. G. G